

Sorundanet Nynäshamns kommunparti

Kommunstyrelsen
Nynäshamns kommun

Västerby 2025-04-24

Väckande av ärende gällande bygglov för upplag, utökat tillstånd etc. i kalkbrottet i Stora Vika

Sammanfattning

Kalkbrottet i Stora Vika har unika naturvärden som skapats genom Cementas kalkbrytning, även om en del av dessa värden har gått förlorade på grund av storskalig exploatering. Vissa arter som finns här är unika för området. Cementa bedrev verksamhet i kalkbrottet och fabriksområdet från 1940 till 1981. År 1998 planlades hamn- och fabriksområdet till ett industriområde, men kalkbrottet planlades inte.

Företaget Svea Lejon, senare Stockholms Bulkhamn, etablerade sig 2004 och fick tillstånd att lagra biobränsle i området. SAKAB försökte etablera miljöfarlig verksamhet 2013 men fick avslag. År 2015 infördes ett interimistiskt förbud mot att skada naturvärden i kalkbrottet, men detta förbud upphörde 2018. Kommunen beslutade 2020 att fortsätta processen för att bilda ett naturreservat i kalkbrottet. År 2024 svarade kommunen på ett samråd om utökad verksamhet i området. Nynäshamns kommun har också förhandlat med fastighetsägaren om att köpa eller byta mark.¹

Bakgrund

Kalkbrottet och den säregna naturen i Stora Vika; genom Cementas kalkbrytning i kalkstensbrottet har det skapats förutsättningar för alldeles unika naturvärden vilka dock delvis förlorats genom den storskaliga exploateringen. Fortfarande kvarstår dock mycket säregna naturvärden. En del av de arter som förekommer här finns inte någon annanstans i Sverige. De senaste åren har visat sig att Apollofjärilen inte syns till i Stora Vika.²

Cementa bedrev verksamhet i kalkbrottet, fabriksområdet och hamnen i Stora Vika 1940 - 1981. År 1998 planlades hamn- och fabriksområdet till ett industriområde. – Detaljplan för del av Stora Vika 6:1 Dnr 96.732/214. **Kalkbrottet planlades ej och det ligger utanför detaljplanerat område.**

Omkring 2004 etablerade sig företaget Svea Lejon som senare bytte namn till Stockholms Bulkhamn. Samråd hölls med bl.a. kommunen. De fick senare en deldom 2006-03-10 och domslut 2012-03-22 av Mark- och miljödomstolen att ta emot och lagra 450 000 ton biobränsle i hamn- och fabriksområdet samt i kalkbrottet, som Stockholms Bulkhamn arrenderar.

2013 påbörjade SAKAB ansökningsprocessen om att etablera sig i kalkbrottet med miljöfarlig verksamhet. De fick till slut avslag från Mark- och miljödomstolen.

¹ Sammanfattningen är AI-genererad med hjälp av Copilot.

² Länsstyrelsen 1976b, 1977d, 19981b och 1983.

**Sorundanet Nynäshamns
kommunparti**

Västerby byväg 1
137 94 NORRA SORUNDA
Tel 0708-92 17 50
www.sorundanet.se

2015 beslut i kommunfullmäktige om interimistiskt förbud att skada naturvärden i och omkring kalkbrottet. (i avvaktan på beslut om naturreservatsbildning). Det interimistiska beslutet gäller 2015–2018 Kf §168 2015/0220/265.

2018 missade kommunen att förlänga det interimistiska beslutet, vilket resulterade i att naturskyddet för kalkbrottet upphörde 2018-12-15.

2020 beslutade kommunfullmäktige att fortsätta processen gällande bildande av naturreservat i kalkbrottet, Kf § 91 2020-09-17.

2024 under hösten, svarade vår kommun på samrådet till Stockholms Bulkhamn. Samrådet gäller utökad verksamhet i Stora Vika och Kalkbrottet med betydande miljöpåverkan.

Nynäshamns kommun har vid ett flertal tillfällen förhandlat med fastighetsägaren till kalkbrottet på fastigheten Stora Vika 6:1 om att köpa / byta mark.

1. Vi har kontaktat registrator i vår kommun för att få fram bygglovshandling gällande upplag i kalkbrottet på fastigheten Stora Vika 6:1. Registrator har dock inte fått fram någon bygglovshandling, vilket förbryllar oss.
 - a. Därför undrar vi om det finns något bygglov gällande upplag i kalkbrottet på fastigheten Stora Vika 6:1?
2. Utifrån perspektivet att Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över Samhällsbyggnadsnämnden och om det inte finns något bygglov för upplag i kalkbrottet på fastigheten Stora Vika 6:1 begär vi följande:
 - a. En fullständig redogörelse för hur det kan komma sig att Stockholms Bulkhamn under 19 år kunnat bedriva upplag utan bygglov i kalkbrottet (se foton nedan) i Stora Vika på fastigheten Stora Vika 6:1?
3. Som tidigare nämnts, hade Stockholms Bulkhamn samråd i augusti 2024 om utökat tillstånd, exempelvis ökad mottagning och lagring av biomaterial från 450 000 ton till 700 000 ton med betydande miljöpåverkan i denna unika miljö.
 - a. Hur har kommunen undersökt förhållandena runt detta tillstånd och tagit reda på fakta utifrån kommunens myndighetsutövning?
4. Hur ställer sig vår kommun till de okontrollerade föroreningarna som lakvatten och damm, som spridit sig ut i naturen, grundvattnet, kalkbrottssjön och vidare ner i Fållnäs-viken?
 - a. Hur kommer vår kommun att agera?
 - b. Vilka åtgärder kommer vår kommun att vidta?

För Sorundanet Nynäshamns kommunparti

Lena Dafgård
Ledamot i Kommunstyrelsen och
i Kommunfullmäktige

